

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích

Místní národní výbor Újezd u Kasejovic

1946–1948

Inventář

EL NAD č.: 888

AP č.: 504

Jana Mašková

Blovice 2017

Obsah

Úvod

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	7
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	7
Seznam použitých pramenů a literatury	8
Příloha	9
Seznam použitých zkratk	9
Inventární seznam	10
Úřad národního výboru	11
Spisový materiál	11
Spisy	11

I. Vývoj původce archiválií

Původcem archivního fondu je Místní národní výbor Újezd u Kasejovic (archiválie z let 1946–1948). Tyto archiválie tvoří posteriori archivního fondu Archiv obce Vlčí. Jedná se o zápisy v VII/5. díle pamětní knihy obce Vlčí, která byla vedena v obci v letech 1976–1978, kdy správu obce Vlčí vykonával MNV Kbel.

Obec Újezd u Kasejovic je malá vesnice nacházející se asi 1,5 km severně od města Kasejovice, jehož je v současné době osadou.

V letech 1945–1960 patřila obec Újezd u Kasejovic do politického okresu Blatná. V polovině roku 1960, kdy došlo k reorganizaci státní správy, se obec Újezd u Kasejovic stala od 1. července 1960 součástí nově vytvořeného okresu Plzeň-jih. Od 1. ledna 1964 došlo k integraci obce Újezd u Kasejovic s obcí Kasejovice. Po sloučení obou obcí Místní národní výbor v Újezdu u Kasejovic zanikl a obec od té doby spravoval Místní národní výbor v Kasejovicích.

Po skončení druhé světové války v květnu 1945 začaly na osvobozeném území Československé republiky podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, vznikat národní výbory, které se staly základem organizace veřejné správy. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci stanovila vláda prostřednictvím vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Podle vládního nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení ze dne 5. května 1945 č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, a vyhlášky ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů, se měl v každé obci ustavit místní národní výbor. Místní národní výbor převzal dnem svého ustavení pravomoci, které mělo dosud obecní zastupitelstvo, obecní rada a starosta obce.

Směrnice č. 6/1945 Ú. 1. ministerstva vnitra pro národní výbory místní a okresní, schválená Vládou republiky československé z roku 1945 a na ni navazující Vyhláška ministerstva vnitra č. 975/1947 Ú. 1., kterou se vydává prozatímní jednací řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky určily vnitřní složení výborů, jejich pravomoci, způsoby vedení hospodaření a vedení a podepisování některých druhů písemností. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru. Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným

orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra.

Hlavním orgánem národního výboru bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce. Volilo další orgány národního výboru, především radu, která vykonávala zejména rozhodnutí pléna. Poradním orgánem rady byly komise, které volilo plénum národního výboru.

Místní národní výbor v Újezdu u Kasejovic byl pravděpodobně ustaven v květnových revolučních dnech roku 1945. Prvním dochovaným záznamem o činnosti MNV v Újezdu u Kasejovic je zápis o změně ve složení MNV z 20. července 1945, uložený v archivním fondu Okresní národní výbor Blatná. Tato změna byla provedena na základě doplňovacích voleb konaných do MNV 19. července 1945. Ve funkci předsedy MNV nahradil Josefa Hrubeše Josef Kalbáč, náměstka předsedy Františka Štípka nahradil Václav Klečka. Odstoupili i členové rady Jan Drnek a Josef Krejčí. Nahradili je Václav Ochotský a Vojtěch Šimůnek. Dalšími členy výboru byli Václav Tesař, Josef Suda (čp. 43), Josef Suda (čp. 47), František Klečka, František Kadaně, Josef Rojík, Václav Šimůnek a Josef Brož.

Do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů ve většině případů prozatímní charakter. Ústava definovala národní výbory jako „nositele a vykonavatele státní moci v obcích, okresech a krajích“ a jejich existenci právně zakotvila jako nedílnou součást státního zřízení Československé republiky.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Újezd u Kasejovic. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, provedena reorganizace okresů. Obec Újezd u Kasejovic se tato reorganizace nedotkla, nadále zůstala v obvodu působnosti ONV Blatná.

V roce 1949 byl vydán mj. zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách. Na jeho základě byla v Plzeňském kraji určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Zároveň bylo sjednoceno vedení matrik a svěřeno výlučně místním národním výborům v sídle nově zřízených matričních obvodů. Původní sídlo farního obvodu pro obec Újezd u Kasejovic se nacházelo v Kasejovicích, stejně jako sídlo matričního obvodu, do kterého byla obec Újezd u Kasejovic od 1. ledna 1950 zařazena.

V únoru 1950 proběhla podle § 27 odst. 1 vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, reorganizace MNV Újezd u Kasejovic. Na základě výše uvedeného vládního nařízení byly nově národní výbory rozděleny do čtyř kategorií podle počtu obyvatel a od toho se odvíjely jejich kompetence. MNV Újezd u Kasejovic byl s počtem 169 obyvatel zařazen do I. kategorie.

Do existence národních výborů významně zasáhlo v roce 1954 přijetí ústavního zákona č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech a zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů. Oba prvně jmenované zákony zavedly důsledné rozlišování mezi národním výborem jako orgánem státní moci a jeho výkonnými orgány jako orgány státní správy. Pod pojmem národní výbor se od té doby rozuměl pouze orgán státní moci, tj. plenární zasedání (plénium) národního výboru. Národní výbor nadále vykonával svou působnost na svých plenárních zasedáních, stálými komisemi a svým výkonným orgánem, kterým byla rada.

Další volby se konaly na základě zákona č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů.

V polovině roku 1960 byly na území státu provedeny územní změny, které se dotkly i obce Újezd u Kasejovic. S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského vznikl kraj Západočeský. Zároveň došlo ke zřízení nového okresu Plzeň-jih, do něhož byly zahrnuty téměř všechny obce spadající pod správu stávajícího ONV Blovice a část obcí spadajících pod správu stávajících ONV Přeštice, ONV Stod, ONV Blatná, ONV Rokycany, ONV Horažďovice, ONV Klatovy a MěNV Plzeň. Jednou z obcí bývalého okresu Blatná, která byla touto právní úpravou převedena pod správu nově vzniklého okresu Plzeň-jih, byla obec Újezd u Kasejovic.

Další volby do MNV se konaly podle nového územního uspořádání dne 12. června 1960 na celém území státu. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů místo členů volili poprvé poslanci. Zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech, upravil působnost MNV. Zároveň bylo volební období prodlouženo ústavním zákonem č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, z původních tří na čtyři roky.

Plenární zasedání Okresního národního výboru Plzeň-jih, konané dne 28. ledna 1964, rozhodlo na návrh rady ONV Plzeň-jih ze dne 5. a 20. prosince 1963 o sloučení obce Újezd

u Kasejovic s obcí Kasejovice se zpětnou platností od 1. ledna 1964. Název orgánu vykonávajícího správu v jemu určeném obvodu působnosti, byl stanoven na MNV Kasejovice se sídlem tamtéž. MNV Újezd u Kasejovic tímto dnem zanikl a ani po vydání zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), obnoven nebyl.

Sídlo MNV Újezd u Kasejovic se z torza dochovaných archiválií nepodařilo zjistit.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archiválie archivního fondu MNV Újezd u Kasejovic byly nalezeny ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích při jeho stěhování do nové budovy v roce 1993. Do knihy přírůstků byly zapsány 18. října 1993 pod č. př. 962. Kdy a kým byly archiválie do archivu předány, a zda se tak stalo v rámci skartačního řízení, se nepodařilo zjistit, protože spis o fondu byl založen až v roce nálezu archiválií.

Z dochovaného torza archiválií nelze určit, zda a jak byla u původce vykonávána spisová služba.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časové rozmezí archivního fondu MNV Újezd u Kasejovic je 194–1948.

Archivní fond MNV Újezd u Kasejovic obsahuje 1 karton spisů z let 1946–1948.

Pro pořádání spisů bylo využito umělé schéma pro pořádání spisů archivních fondů místních národních výborů obsažené v Metodickém pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni, č. j. SOAP/006-3120/2007.

Archivní fond Místní národní výbor Újezd u Kasejovic obsahuje pouze archiválie ve formě spisů, zařazené podle výše citovaného metodického návodu do oddílu Úřad národního výboru. Z dochovaného torza archiválií byla utvořena jediná inventární jednotka.

Po formální stránce je archivní pomůcka vyhotovena na základě Metodického pokynu ředitele Státního oblastního archivu v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek (č. j. SOAP/006-0767/2010), jeho dodatku (č. j. SOAP/006-1300/2014) a informace k tomuto dodatku (č. j. SOAP/006-0813/2015), Metodického pokynu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra (č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013) a podle metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni (č. j. SOAP/006-3120/2007).

Jazykem archivního fondu je čeština.

Vzhledem k absenci všech dalších dokumentů s archivní hodnotou dochovaných z činnosti původce, je archivní fond z hlediska úplnosti materiálu považován za torzo. Chybí veškerá úřední agenda MNV s výjimkou trhových a směnných smluv z let 1946 a 1948.

Před vlastní inventarizací archivního fondu došlo k jeho fyzickému vyčištění a uložení spisů do kartonu. Archiválie uložené v archivním fondu MNV Újezd u Kasejovic nejsou poškozeny.

Před zpracováním byla celková metráž archivního fondu 0,01 bm.

Po inventarizaci je celková metráž archivního fondu 0,03 bm. Rozdíl mezi původní a současnou metrází je způsoben přemanimulováním spisů z balíku o původní celkové metrži 0,01 bm do kartonu, jehož celková metráž činí 0,03 bm.

Vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu nebylo v archivním fondu provedeno.

Archivní fond je uložen ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond MNV Újezd u Kasejovic patří mezi torzovitě dochované archivní fondy národních výborů. S výjimkou spisového materiálu obsahujícího tržové a směnné smlouvy z let 1946 a 1948 chybí veškerá agenda MNV.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

V letech 2016–2017 ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích archivní fond Místní národní výbor Újezd u Kasejovic uspořádala a archivní pomůcku vyhotovila Jana Mašková.

V Blovicích dne 6. listopadu 2017

.....
Jana Mašková

Seznam použitých pramenů a literatury

1. Prameny

a) archivní

Státní okresní archiv Strakonice

Okresní národní výbor Blatná, sign II B 2 (kar 14), Hlášení – statistika členů MNV 1945

b) tištěné

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, I. díl, sv. 1.
Praha: Federální statistický úřad, 1978.

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, II. díl, sv. 1.
Praha: Federální statistický úřad, 1978.

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950

2. Literatura

ČECHOVÁ, Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945–1960. *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, s. 129–147.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

ŠTROBLÍK, Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945–1990). *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, s. 73–89.

Příloha

Seznam použitých zkratek

AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
č. př.	číslo přírůstku
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. jedn. č.	evidenční jednotka číslo
inv. č.	inventurní číslo
kar	karton
MěNV	městský národní výbor
MNV	místní národní výbor
ONV	okresní národní výbor
Sb.	Sbírka

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. č. Obsah

Časový rozsah

**Evid.
jedm. č.**

Úřad národního výboru

Spisový materiál

1 Smlouvy tržové a směnné

1946–1948

kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Újezd u Kasejovic
Značka archivního fondu:	MNV Újezd u Kasejovic
Časové rozmezí:	1946–1948
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 karton)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah v bm:	0,03
Stav ke dni:	6. 11. 2017
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Mašková
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Mašková
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	5
Schválila:	Mgr. Petra Martínková

dne 6. 11. 2017 – č. j. SOAP/050-0657/2017